

vist, at i mange Henseender er Opfattelsen skiftet paa disse Omraader, ogsaa Domstolenes Skøn over, hvad der henhører under deres Omraade, og jeg anser det paa ingen Maade for udelukket, at man kunde komme til at se store Overraskelser paa dette Punkt, hvis man, som jeg formoder det vil blive Tilfældet, i større Omfang end hidtil henvender sig til Domstolene.

Overfor det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (N. P. Jensen) ønsker jeg først og fremmest at sige dette, at det afgørende Punkt — og jeg tror for saa vidt, at han havde fat i det — er for mig dette, at jeg bestrider Toldraadets Kompetence i dets nuværende Sammensætning. Det, man havde ønsket fra Erhvervenes Side, var jo netop en skiftende Domstol, en for de sagkyndige Elementers Vedkommende i sin Sammensætning skiftende Domstol, saa at man, naar det drejede sig om Kolonialvarer, ikke tog Klædegrossererere og Tømmerhandlere, men at man netop sørgede for at have en saadan Række Fagmænd til sin Raadighed, at man kunde sammensætte Domstolen, Appelinstanten, med hvert enkelt Tilfælde for Øje. Og selv om der kommer til at sidde nogle enkelte Repræsentanter for Handel og Industri i Toldraadet, er det jo ingenlunde sikkert, at de, naar de kommer i det paagældende Udvalg — hvad der for øvrigt heller ikke er sikkert —, saa faa med Sager at gøre, som de paa nogen Maade i det givne Tilfælde have nogen speciel fagkyndig Indsigt i. Det er i Virkeligheden det springende Punkt i hele Sagen. Selv om man vil medgive, hvad jeg for Resten paa ingen Maade vil medgive, at Toldraadet frembyder nogen som helst Garanti i den Henseende, at man kan sige: Her har man dog Repræsentanter for de næringsdrivende Klasser, saa vil jeg svare: Ja, men hvilke Repræsentanter? Vi have f. Eks. en Vinhandler, som vil være en overordentlig fortræffelig Mand til at bedømme en hel Række Spørgsmaal vedrørende Vine og Spirituosa, men som selvfølgelig, naar det gælder at bedømme Manufakturvarer, vil staa fuldstændig fjernet og fremmed og ukendt overfor det og vist selv vil være den første til at tilstaa det.

Man kan ikke sige som det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds: Ja, men den Domstol, der er foreslaaet fra Erhvervenes Side, vil sikkert først for Alvor blive partisk. Thi saa maatte man jo ogsaa beskyldte Sø- og Handelsretsdommerne for at være partiske. Nej, tværtimod; det, som er det afgørende, og som jeg gerne vil paa-

pege, er, at der er en stor Retsgrundsætning, for hvilken Demokratiet har kæmpet gennem hele Verdenshistorien, og som man altid har anset for at være det afgørende i en hvilken som helst Stand, nemlig den, at enhver Mand skulde dømmes af sine egne. Det er Pointen. Der overfor kan man altid gøre den Betragtning gældende: Ja, Gud bevares! men hans egne ere partiske. Men det er nu en Gang selve Kærnen i hele denne Bevægelse, som f. Eks. har ført til Juryvæsenet. I det hele taget betyder hele den demokratiske Aand, historisk set, paa dette Omraade, at man kræver Retten til, at enhver Mand skal dømmes af sine egne. Det var denne Rettighed, som oprindelig Adelen havde, men som de andre Samfundsklasser for deres Vedkommende vilde have Mage til.

Det ærede Medlem for Viborg Amts 3die Valgkreds (N. P. Jensen) kom ind paa Spørgsmaalet om Pakhusleje. Nu kan det ikke nytte noget, at vi diskutere dette Spørgsmaal her. Jeg har aldeles ikke fremdraget denne Sag for at gøre mig til Dommer i den, nej, jeg har tværtimod fremdraget den for at vise, at det var en Sag, som Højesteret burde være Dommer i, og det, som var det urimelige, og det, som jeg paatalte, var, at man fra Generaltolddirektoratets Side havde forsøgt at hindre, at denne Sag kom for Højesteret. Men naar det er saaledes, at Generaltolddirektoratet udmærket godt kan tænke sig, at f. Eks. Sager, der kunne gaa Generaltolddirektoratet imod, ikke behøve at komme for Højesteret, saa siger jeg, saa er det vigtigste Argument, baade fra Regeringen, Generaltolddirektoratet og Toldraadets Flertal slaaet dem ud af Haanden, nemlig at man under alle Omstændigheder maa forbeholde sig Regres til Højesteret.

Det ærede Medlem vendte stadig tilbage til de 26 Sager; jeg lægger liden Vægt derpaa — selv om der var 2,600 Sager, med Hensyn til hvilke det havde vist sig, at retslig undersøgt, var Toldvæsenets Afgørelse upartisk og god, vil jeg sige: Hvor i Alverden kunne de Herrer, hvor kan man navnlig fra Toldvæsenets, Generaltolddirektorens Side have saa meget imod, at disse Sager eventuelt kunne henvises til en judicial Afgørelse? Det afgørende er, at de Mennesker ville have Sikkerhed for, at de, naar de tro sig forurettede, kunne lade Sagen prøve. Man kan sige, det er en Følelsessag. De mene sig — og der maa jeg bestemt modsige den højtærede Minister — med Rette eller Urette staaende overfor et rent personligt Regimente, de føle ikke